

Lapin ELY-keskuksen päätös yksityisen luonnonsuojelualan lakkauttamista koskevasta hakemuksesta, Mutkala 148-405-32-59, Inari

Asia Yksityisen luonnonsuojelualan lakkauttaminen

Hakija [REDACTED]

Hakemus

Hakija on 7.5.2025 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) toimittamallaan hakemuksella esittänyt kiinteistöllä 148-405-32-59 sijaitsevan luonnonsuojelualan lakkauttamista. Hakemuksen mukaan alueen rauhoitus on estänyt alueen myynnin ja kiinteistön käyttämisen esimerkiksi rakentamiseen. Korvausta alueen suojelusta ei ole maksettu. Hakija on ollut suojelupäätöstä tehtäessä siinä käsityksessä, että alueen suojelu voidaan halutessa lakkauttaa.

Asian käsittely ja selvittäminen Lapin ELY-keskuksessa

ELY-keskus on 15.5.2025 hallintolain (434/2003) 22 §:n 1 momentin nojalla pyytänyt hakijaa luonnonsuojelulain (9/2023) 61 §:n 1 momentti huomioon ottaen täydentämään hakemusta esittämällä selvitystä oikeudesta hakemuksen tekemiseen. Lisäksi ELY-keskus on varannut hakijalle tilaisuuden tarkentaa hakemuksessa esitettyjä yksityisen luonnonsuojelualan lakkauttamisen perusteita.

Hakija on 16.5.2025 täydentänyt hakemusta toimittamalla [REDACTED]

[REDACTED] Hakija on 20.5.2025 täydentänyt hakemusta seuraavilla perusteilla. [REDACTED]

[REDACTED] Alue on luovutettu luonnonsuojeluun suvun tietämättä ja toiveiden vastaisesti. Saari on nykyään kantava eikä rämeikköä, jolloin sen arvo on korkeampi virkistyskäyttömahdollisuudet huomioon ottaen.

Ympäristöministeriö on 23.6.2025 antamassaan lausunnossa muun ohella todennut, että hakija ei ole ELY-keskuksen täydennyspyynnöstä huolimatta ilmoittanut luonnonsuojelulain 61 §:n 1 momentissa säädettyjä perusteita sille, että yksityinen luonnonsuojelualue voitaisiin lakkauttaa. Käytettävissä olevan asiakirja-aineiston perusteella kyseessä ei ole yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttaminen.

12.9.2025

Osittain salassa pidettävä

Julkl 24.1 § 25 k

Asiassa ei ole myöskään esitetty, että alueen luonnonarvot olisivat oleellisesti vähentyneet. Yksityisen luonnonsuojelualueen lakkauttamiselle ei ole laissa säädettyjä perusteita.

Hakija on 7.7.2025 antamassaan vastineessa muun ohella todennut, että suojelu on lakkautettava kiinteistönomistajalle erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamiseksi. Yleisen edun ei tule ohittaa yksityistä etua ja omistusoikeutta.

Lapin ELY-keskuksen päätös

Lapin ELY-keskus hylkää hakemuksen.

Perustelut

Kiinteistöllä 148-405-32-59 sijaitseva noin 2,5 hehtaarin suuruinen yksityinen luonnonsuojelualue on perustettu kiinteistönomistajan hakemuksesta Lapin ympäristökeskuksen 28.4.2009 antamalla päätöksellä LAP-2004-L-322-251. Perustamispäätöksen mukaan alue on luonnonsuojelullisesti arvokas, ja se kuuluu kokonaisuudessaan valtakunnalliseen soidensuojelunperusohjelma-alueeseen Ivalojoen suiston suot (SSO-12-0583) sekä Natura-alueeseen Ivalojokisuisto (FI1300211 SAC/SPA).

Luonnonsuojelulain 61 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueen omistajan tai sen, jolla asiassa on intressi, hakemuksesta taikka ympäristöministeriön esityksestä kokonaan tai osittain lakkauttaa yksityisen omistaman alueen suojelun tai lieventää sen rauhoitusmääräyksiä, jos alueen luonnonarvot ovat oleellisesti vähentyneet. Sama koskee tilannetta, jossa alueen rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä tälle hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hakemuksesta on hankittava ympäristöministeriön lausunto.

Hakija on suojelun lakkauttamisen perusteena vedonnut siihen, että suojelu estää kiinteistön rakentamisen ja myynnin. ELY-keskus toteaa, että yksityinen luonnonsuojelualue voidaan lakkauttaa vain luonnonsuojelulain 61 §:n 1 momentissa säädetyillä perusteilla. Tarve kiinteistön rakentamiseen ja myyntiin liittyy yksityiseen etuun, jonka perusteella alueen suojelua ei voida lakkauttaa.

Siltä osin kuin hakemuksessa on tuotu esiin, ettei luonnonsuojelualueen perustamisesta ole maksettu korvausta, ELY-keskus toteaa seuraavaa. Alueen suojelusta maksettavaa korvausta koskevassa 28.4.2009 päivätyssä sopimuksessa on todettu, että Lapin ympäristökeskus maksaa korvauksen sen jälkeen, kun päätös suojelualueen muodostamisesta ja sitä koskevista rauhoitusmääräyksistä ovat tulleet lainvoimaisiksi. Lapin ympäristökeskus on tehnyt korvausta koskevan maksumääräyksen 20.7.2009. Päätöksentekoaajankohta huomioon ottaen maksua koskevaa tositetta ei ole löytynyt taloushallinnon arkistointijärjestelmästä. Lapin ympäristökeskuksen 28.4.2009 antama päätös on tullut lainvoimaiseksi, ja

12.9.2025

Osittain salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 25 k

luonnonsuojelualan perustamisesta on tehty merkintä kiinteistörekisteriin 29.7.2009.

Hakemuksen mukaan hakija on lisäksi ollut siinä käsityksessä, että suojele voidaan halutessa lakkauttaa. ELY-keskus toteaa, että päätös luonnonsuojelualan perustamisesta on tehty kumotun luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:n nojalla. Alueen suojelusta maksettavaa korvausta koskevassa 28.4.2009 päivätyssä sopimuksessa on todettu, että alueen rauhoitus voidaan purkaa tai rauhoitusmääräyksiä lieventää luonnonsuojelulain (1096/1996) 27 §:n mukaisessa järjestyksessä. Kumotun luonnonsuojelulain 27 §:n 1 momentissa on säädetty yksityisen luonnonsuojelualan lakkauttamisen perusteista vastaavasti kuin luonnonsuojelulain 61 §:n 1 momentissa.

Edellä lausutuun perusteisiin ELY-keskus katsoo, että yksityisen luonnonsuojelualan lakkauttamiselle ei ole perusteita. Hakemus on hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Sini Arnkil ja ratkaissut yksikön päällikkö Jari Pasanen.

Käsittelymaksu

Maksutta

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

[REDACTED], saantitodistuksin

Tiedoksi

Inarin kunta, sähköpostitse
Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry, sähköpostitse
Inarin luonnonystävät, sähköpostitse
Ympäristöministeriö, sähköpostitse

Tämä asiakirja LAPELY/1972/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/1972/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pasanen Jari 12.09.2025 11:58

Esittelijä Arnkil Sini 12.09.2025 11:53